

การพัฒนาคุณลักษณะนักข่าวพลเมืองเยาวชนเพื่อเป็นกลไกการพัฒนาท้องถิ่น A Development of the Youth Citizen Journalist Characteristic as a Mean of Communication Mechanism for Local Development

วิมลมาศ ปฐมวนิชกุล

Wimonmas Pathomvanichkul

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Corresponding author, E-mail : Krutim_rmu@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนต่อบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่น และสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะนักข่าวพลเมืองเยาวชนเพื่อเป็นกลไกการพัฒนากลุ่มตัวอย่าง คือ เยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย และผู้เชี่ยวชาญรวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องจำนวน 8 คน เครื่องมือการวิจัยได้แก่แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับและแบบประเมินผล วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติพื้นฐานและการสังเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนมีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลางรูปแบบการพัฒนานักข่าวพลเมืองเยาวชนเพื่อเป็นกลไกการสื่อสารในการพัฒนาท้องถิ่นมีปัจจัยหลักที่เกี่ยวข้อง 4 ประการ 16 องค์ประกอบ ความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมและแผนการเรียนรู้ต่อการนำไปใช้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

คำสำคัญ : นักข่าวพลเมืองเยาวชน ; การสื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

ABSTRACT

This research aims: 1) to study the role of youth in local development. 2) to develop a model of the youth citizen journalists characteristic as a means of communication mechanism to local development. The sample consisted of 400 youth in Maha Sarakham using simple random sampling. The target group is acquired by specialists and stakeholders consisted of 21 people, Questionnaire, evaluation platform and focus group were instrument. Data were analyzed using descriptive statistics and content analysis. The results showed that youth have a role in local development in the middle. The model of development on youth citizen journalists characteristic has 4main factors and 16 elements. Curriculum and learning plans are most appropriate..

Keywords : Youth Citizen Journalists communication for Local Development

บทนำ

ปัจจุบันประชาชนในสังคม ตลอดจนในชุมชนท้องถิ่นไม่เพียงมีการรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชนเท่านั้น หากแต่ได้ทำหน้าที่เป็นสื่อมวลชนภาคประชาชนหรือนักข่าวพลเมือง โดยทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการนำเสนอข้อมูลของสังคมและในชุมชนท้องถิ่นไปยังสาธารณชน ทั้งนี้โดยช่องทางสื่อสารสาธารณะในหลากหลายรูปแบบ อาทิ การส่งข้อความและภาพเพื่อขอความช่วยเหลือจากประชาชนในสังคมผ่านทางสังคมออนไลน์ เพื่อให้การช่วยเหลือแก่ผู้ประสบอุทกภัยในกรุงเทพมหานครซึ่งผู้ประสบภัยเหล่านั้นเผชิญปัญหาการขาดแคลนอาหารและเครื่องดื่มอย่างหนักในสภาวะอุทกภัยและน้ำท่วมขังในปี 2552 หรือในการการส่งข้อความและภาพเพื่อขอบริจาคโลหิตและการช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยอุบัติเหตุรถโดยสารประจำทางบนถนนมิตรภาพตลอดจนการแจ้งรายชื่อผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บได้อย่างรวดเร็ว เป็นต้น ซึ่งปรากฏการณ์นี้สะท้อนปฏิกิริยาทางสังคมที่เห็นได้ว่าประชาชนได้ตื่นตัวและตระหนักในความเป็นพลเมืองของสังคม ให้การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน โดยมีการพึ่งพาตนเองและไม่ต้องการรอคอยอย่างสิ้นหวังจากภาคส่วนใด

ปรากฏการณ์นักข่าวพลเมืองที่เกิดขึ้นนั้น อาจเกิดขึ้นจากการที่สื่อมวลชนกระแสหลักไม่สามารถตอบสนองข้อมูลที่ประชาชนต้องการรับรู้ได้อย่างเพียงพอและอย่างแท้จริง ดังเช่นการนำเสนอข่าวสารในหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นสื่อสาธารณะบางครั้งได้นำเสนอเหตุ การณ์ความขัดแย้งในลักษณะปรากฏการณ์ แยกขาด และละเอียดบริบทโดยรอบ เช่นมุ่งประเด็นที่เหตุการณ์ความรุนแรงโดยไม่ได้ฉายภาพผลกระทบทางสังคมหรือเงื่อนไขสะสมที่ก่อให้เกิดความรุนแรง จึงมีลักษณะเป็นการสื่อสารด้านเดียว ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่านักข่าวพลเมือง เป็นรูปแบบหนึ่งของการสื่อสารทางเลือกในปัจจุบัน ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้ใช้พื้นที่สาธารณะเพื่อแสดงถึงความต้องการหรือปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในชุมชน ท้องถิ่นและสังคมในเชิงลึก อันเป็นข้อมูลจากปรากฏการณ์จริงในพื้นที่จริงและมีการรายงานโดยคนในพื้นที่ ซึ่งการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของนักข่าวพลเมืองในชุมชน เป็นปรากฏการณ์หนึ่งสะท้อนให้เห็นความตื่นตัว และการตระหนักในสิทธิของความเป็นพลเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในสังคมไทย และความตระหนักในการพัฒนาท้องถิ่นของตนแบบมีส่วนร่วม

ในทำนองเดียวกันนี้ เยาวชนในชุมชน เป็นกลุ่มพลเมืองที่สำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่นซึ่งผู้วิจัยมีแนวคิดที่ว่า หากพัฒนาเยาวชนในชุมชนท้องถิ่นให้มีคุณลักษณะความเป็นนักข่าวพลเมือง โดยพัฒนาให้เยาวชนในชุมชนท้องถิ่นมีองค์ความรู้ในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารด้วยกระบวนการที่ถูกต้องทางหลักการวารสารศาสตร์ มีเจตคติที่ดีต่อการทำหน้าที่พลเมืองที่ดีของชุมชน มีเจตคติในการเฝ้าระวังและรักษาชุมชนท้องถิ่นของตนให้ปลอดภัยจากภัยคุกคามทั้งปวง และสามารถสื่อสารข้อมูลของชุมชนท้องถิ่นตนในรูปแบบข่าวพลเมือง จะทำให้เยาวชนในชุมชนท้องถิ่นมีบทบาทในการเป็นกลไกและเป็นพลังสำคัญในการสื่อสารเพื่อพัฒนาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิผล

การเป็นนักข่าวพลเมืองนั้น เยาวชนจะต้องได้รับการพัฒนาตามหลักการพื้นฐานทางวิชาชีพสื่อมวลชน กล่าวคือต้องสามารถสื่อข่าวโดยมีความรู้ความชำนาญ ต้องมีทักษะเฉพาะตามมาตรฐานวิชาชีพและมีจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นหลักในการควบคุมและสร้างสรรค์ในงาน นอกจากนี้เยาวชนจะต้องได้รับการพัฒนาทักษะในการพัฒนาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม คือ ทักษะในการมองเห็นปัญหาและการแก้ปัญหา ทักษะในการสื่อสารข้อมูล และทักษะในการทำงานเป็นทีม ทั้งนี้เยาวชนจะต้องได้รับการพัฒนาความรู้ทั้งในภาคทฤษฎีและทักษะในภาคปฏิบัติอย่างเพียงพอตามมาตรฐานวิชาชีพ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะนักข่าวพลเมืองเยาวชนเพื่อเป็นกลไกการสื่อสารในการพัฒนาท้องถิ่น ทั้งนี้ เมื่อโครงการวิจัยและการพัฒนาเสร็จสิ้นกระบวนการแล้ว เยาวชนในชุมชนท้องถิ่นจะมีทักษะการสื่อข่าวอย่างมีชั้นเชิงทางวิชาการ อย่างมีอาชีพมากขึ้น สามารถสื่อสารข้อมูลข่าวสารของชุมชนท้องถิ่นของตนไปยังสาธารณชนและสังคมในบทบาทหน้าที่นักข่าวพลเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนต่อบทบาทการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น
2. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะนักข่าวพลเมืองเยาวชนเพื่อเป็นกลไกการสื่อสารในการพัฒนาท้องถิ่น

3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาพลเมืองเยาวชนเพื่อเป็นกลไกการสื่อสารในการพัฒนาท้องถิ่น

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้การวิจัยแบบผสมวิธี ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้จัดกระบวนการ และขั้นตอนการวิจัย ไว้ 4 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนต่อบทบาทการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ส่วนคำถามปลายเปิดวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) กลุ่มตัวอย่าง คือ เยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 480 คน สุ่มตัวอย่างแบบง่าย

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาพลเมืองเยาวชนเพื่อเป็นกลไกการสื่อสารในการพัฒนาท้องถิ่น โดยใช้วิธีการเชิงคุณภาพ ด้วยการศึกษาลักษณะแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ผลงานการวิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่หนึ่งเพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนานักข่าวพลเมืองเยาวชนในท้องถิ่น จัดทำร่างรูปแบบเพื่อนำไปสู่การจัดประชุมสัมมนาเชิงวิชาการโดยมีเป้าหมายเพื่อการเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาพลเมืองเยาวชนให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำนวน 8 คน

ระยะที่ 3 พัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาพลเมืองเยาวชนเพื่อเป็นกลไกการสื่อสารในการพัฒนาท้องถิ่น จัดสร้างหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ จัดการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบเพื่อนำไปใช้จริงด้วยแบบประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน การวิเคราะห์ข้อมูลปริมาณใช้สถิติพื้นฐาน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์และสังเคราะห์จากเนื้อหาเป็นหลัก

ระยะที่ 4 ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาพลเมืองเยาวชนเพื่อเป็นกลไกการสื่อสารในการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีกลุ่มทดลองคือเยาวชนที่สมัครใจเข้าโครงการฝึกอบรม จำนวน 21 คน ประเมินผลความพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการด้วยแบบสอบถาม และสะท้อนความคิดเห็นผู้ร่วมโครงการด้วยการบอกเล่า

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. การศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนต่อบทบาทการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

จากการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามในกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเยาวชนจำนวน 480 คน เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนต่อบทบาทการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น 5 ประเด็นคือ การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาของชุมชน การมีส่วนร่วมในการวางแผนงานในการพัฒนา การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนา การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ในการพัฒนา และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนา พบว่า ระดับความคิดเห็นของเยาวชนต่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2. การสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาพลเมืองเยาวชนเพื่อเป็นกลไกการสื่อสารในการพัฒนาท้องถิ่น

พบว่ารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาพลเมืองเยาวชนเพื่อเป็นกลไกการสื่อสารในการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วยปัจจัยหลักที่เกี่ยวข้อง 4 ประการ และมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องจำนวน 16 องค์ประกอบ คือ

2.1 ปัจจัยบริบททั่วไป (General context = GN)
มีองค์ประกอบย่อยที่เกี่ยวข้อง 6 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) เป้าหมายของการพัฒนา (GN1)
- 2) คุณสมบัติของผู้รับการพัฒนา (GN2)
- 3) จำนวนผู้เข้ารับการพัฒนา (GN3)
- 4) ระยะเวลาในการพัฒนา (GN4)
- 5) สื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนา (GN5)

6) สถานที่ในการพัฒนา (GN6)

2.2 ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก และ 5 องค์ประกอบย่อย คือ

2.2.1 องค์ประกอบหลักด้านความรู้ซึ่งมีองค์ประกอบย่อย 5 องค์ประกอบ คือ L-D Y N E C Model ดังนี้

1) L-D = Local Development
การจัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาท้องถิ่น

2) Y = Youth Role on Community

การจัดการเรียนรู้เรื่องเยาวชนกับชุมชน

3) N = News Reporter การจัดการเรียนรู้เรื่องหลักการสื่อข่าวตามมาตรฐานวิชาชีพ

4) E = Ethic การจัดการเรียนรู้เรื่องจริยธรรมนักข่าว

5) C = Citizen journalist การจัดการเรียนรู้เรื่องนักข่าวพลเมืองและการสื่อข่าวพลเมือง

2.2.2 องค์ประกอบหลักด้านทักษะเชิงประสบการณ์ มี 2 องค์ประกอบย่อย คือ

- 1) การทำงานเป็นทีม (Team work)
- 2) ทักษะการศึกษาชุมชน (community

study skill)

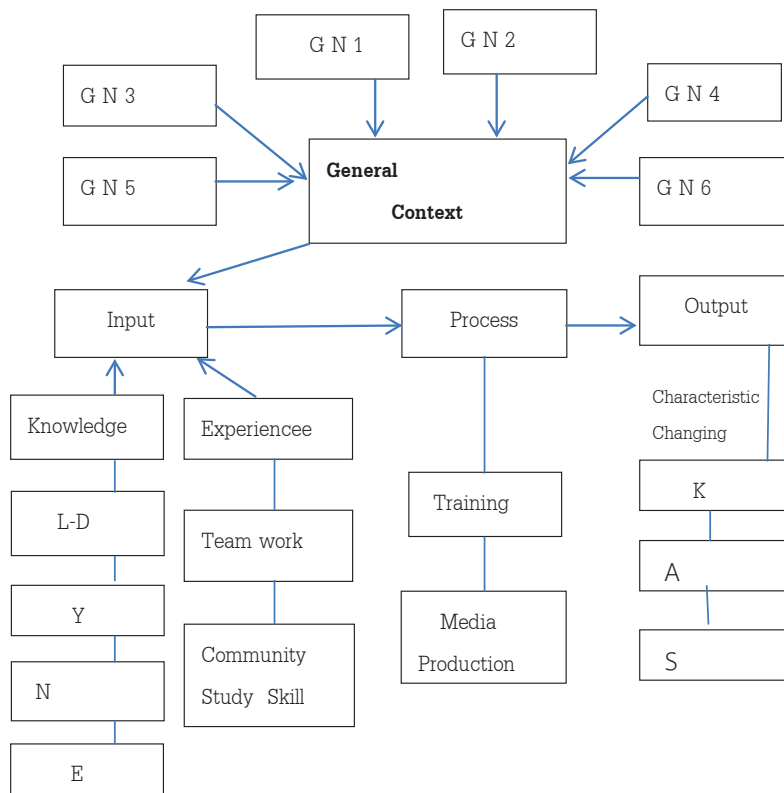
2.3 ปัจจัยกระบวนการพัฒนา ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 2 องค์ประกอบ คือ

- 1) การฝึกอบรม (Training)
- 2) การผลิตสื่อ (Media Production)

2.4 ปัจจัยผลผลิต ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 3 องค์ประกอบ คือ

- 1) การเปลี่ยนแปลงความรู้ (Knowledge = K)
- 2) การเปลี่ยนแปลงเจตคติ (Attitude = A)
- 3) การเปลี่ยนแปลงทักษะ (Skill = S)

ผลการสร้างรูปแบบ สามารถนำเสนอความเกี่ยวข้องในรูปแบบ แผนภาพที่ 1 ดังนี้

แผนภาพที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยหลักและองค์ประกอบในการพัฒนาคุณลักษณะนักข่าวพลเมืองเยาวชน

3. ผลการพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะนักข่าวพลเมืองเยาวชนเพื่อเป็นกลไกการสื่อสารในการพัฒนาท้องถิ่นพบว่า หลักสูตรการพัฒนาคุณลักษณะนักข่าวพลเมืองเยาวชนประกอบด้วยแผนการเรียนรู้ภาคทฤษฎี 5 แผน คือ แผนการเรียนรู้เรื่องแนวคิดการพัฒนาท้องถิ่น แผนการเรียนรู้เรื่องเยาวชนกับการพัฒนาท้องถิ่น แผนการเรียนรู้เรื่องหลักการสื่อสารตามมาตรฐานวิชาชีพ แผนการเรียนรู้ เรื่องจริยธรรมนัก

ข่าวแผนการเรียนรู้เรื่อง นักข่าวพลเมืองกับการสื่อสารข่าวพลเมือง และ แผนการเรียนรู้ภาคปฏิบัติ 1 แผน คือแผนการเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาชุมชนเพื่อการสื่อสารสาธารณะ

4. ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรแผนการเรียนรู้ในการพัฒนาคุณลักษณะนักข่าวพลเมืองเยาวชนเพื่อเป็นกลไกในการพัฒนาท้องถิ่นพบว่า หลักสูตรและแผนการเรียนรู้โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านดังนี้

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ต่อหลักสูตรและแผนการเรียนรู้

ประเด็นความเหมาะสมของรูปแบบฯ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้าน ส่วนประกอบของหลักสูตรและแผนการเรียนรู้	4.93	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
2. ด้านจำนวนวันและเวลา	4.90	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
3. ด้านกระบวนการและกิจกรรม	4.90	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
4. ด้านวิทยากรและการใช้สื่อ	4.93	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
5.ด้านผลผลิตและประโยชน์ที่ได้รับ	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
รวม	4.93	0.39	เหมาะสมมากที่สุด

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถนำมาสรุปและอภิปรายผลดังนี้

จากข้อค้นพบในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นปรากฏการณ์ที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่งว่า ในการจัดการพัฒนาท้องถิ่นของชุมชนท้องถิ่นนั้นได้ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของเยาวชนในชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้เยาวชนมีการเข้าร่วมในกิจกรรม หรือ โครงการของชุมชน และในบางครั้งอาจให้เข้าร่วมในการค้นหาสาเหตุและการแก้ปัญหาของชุมชน ซึ่งการดำเนินงานของชุมชนถือได้ว่าเป็นการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมที่เหมาะสม อย่างไรก็ตามงานวิจัยของรณชาติ บุตรแสนคม และคณะ ได้สะท้อนข้อค้นพบคือ การพัฒนาเยาวชนให้เกิดเป็นเครือข่ายและกระบวนการทำขานั้นจะต้องดำเนินการด้วยรูปแบบการสื่อสารเพื่อให้เกิดการขยายตัว เช่น ช่วงก่อตั้ง ช่วงการขยายเครือข่าย ช่วงการขยายเครือข่ายโดยการใช้สื่อจดหมายข่าว,สื่อวิทยุกระจายเสียง,การจัดตั้งองค์กร อาทิสำนักข่าว ซึ่งผลวิจัยนี้เป็นแนวทางในการพัฒนาต่อยอดนักข่าวพลเมืองเยาวชน ที่จะลงไปมีบทบาทเป็นนักสื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นในชุมชนได้เป็นอย่างดี นอกเหนือจากการที่เยาวชนเข้าไปมีส่วนร่วมเพียงผิวเผินเพื่อให้ครบองค์ประกอบของ

กระบวนการพัฒนาท้องถิ่นเท่านั้น

นอกจากนี้ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะของนักข่าวพลเมืองเยาวชน เพื่อเป็นกลไกการสื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น พบว่า มีปัจจัยหลักที่เกี่ยวข้อง 4 ประการ และเมืองประกอบย่อยของปัจจัยหลัก รวมทั้งสิ้น 16 องค์ประกอบ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวเกิดขึ้นจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาได้พบทวนเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆแล้วนำมาจัดเป็นกรอบความคิดในการวิจัย แล้วนำเข้าสู่การประชุมสัมมนาเชิงวิชาการในกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 10 คน ซึ่งได้มีการพิจารณาว่าวัตถุประสงค์การวิจัยและกรอบความคิดในการวิจัย จึงได้เสนอแนะแนวทางให้สร้างคุณลักษณะด้วยปัจจัยและองค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งในกระบวนการนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคือนักวิชาการ นักพัฒนาท้องถิ่น นักสื่อสารมวลชน และตัวแทนเยาวชน ให้ข้อเสนอแนะเป็นที่น่าสังเกตโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านมาตรฐานวิชาชีพ และ จรรยาบรรณของนักข่าวพลเมือง ทั้งนี้เนื่องจากจรรยาบรรณคือเกียรติ ศักดิ์ศรีและมาตรฐานของบุคคล นักข่าวจัดเป็นวิชาชีพที่ต้องทำงานภายใต้จริยธรรม นักข่าวต้องมีความตระหนักในการปฏิบัติทางจริยธรรมเพื่อไม่ให้การสื่อสาร

ต้องกระทบต่อบุคคลทำให้เกิดความเสียหายหรือเสื่อมเสีย และประการหนึ่งคือ เยาวชนเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่น สังคม และประเทศชาติ ดังนั้น เมื่อจะพัฒนาเยาวชนให้เป็นนัก ข้าราชการ จำเป็นต้องสร้างให้เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะในด้าน ความซื่อสัตย์ ซื่อตรง น่าศรัทธา มีความจริงใจต่อการพัฒนาท้องถิ่นของตนอย่างแท้จริง และต้องเป็นผู้มีจิตอาสา และต้องไม่ตก อยู่ภายใต้อำนาจของสื่อกระแสหลัก ซึ่งในปรากฏการณ์เช่นนี้ แอน นี เทย์เลอร์ และจอห์น คูลี ศึกษาวิจัย เรื่อง การทำงานของนัก ข้าราชการในเมืองในประเทศออสเตรเลีย พบว่า ในปัจจุบันสื่อกระแส หลักมีแนวโน้มเข้ามาสนับสนุนและเกื้อกูลในการสื่อข่าวพลเมือง มากยิ่งขึ้นด้วยเหตุผลทางธุรกิจ ซึ่งเมื่อใดการสื่อข่าวพลเมืองมี ธุรกิจเข้ามาเกี่ยวข้อง ความเป็นอิสระต่อการมองปัญหาและทาง แก้ไขของชุมชนท้องถิ่นจะถูกครอบงำทางธุรกิจอย่างแน่นอน

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 สามารถนำรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะนัก ข้าราชการพลเมืองเยาวชน ไปเป็นแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเด็ก และเยาวชนของหน่วยงาน องค์การของท้องถิ่น หรือพื้นที่ที่จะ ดำเนินการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณลักษณะเป็นผู้นำการ เปลี่ยนแปลง

1.2 สามารถนำรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะนัก ข้าราชการพลเมืองในกลุ่มต่างๆ เพื่อให้เป็นกระบอกเสียงในการ สื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่

2. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

2.1 สามารถนำหลักสูตรและแผนการเรียนเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักข้าราชการพลเมืองเยาวชนไปเป็นต้นแบบในการบริการ วิชาการ ของหน่วยงานต่างๆของสถาบันการศึกษา

2.2 สามารถนำความรู้จากกระบวนการพัฒนา คุณลักษณะนักข้าราชการพลเมือง ไปเป็นต้นแบบในการจัดสร้าง หลักสูตรระยะสั้นเพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่เยาวชนใน สถานศึกษา

2.3 สามารถนำไปเป็นต้นแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อ การพัฒนาท้องถิ่นให้นักศึกษาในสาขาการศึกษา สาขา นิเทศศาสตร์ สาขาสื่อสารมวลชน และสาขาที่เกี่ยวข้อง

2.3 สามารถนำความรู้ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ไป พัฒนาเป็นหนังสือ ตำรา หรือเอกสารประกอบการเรียนการสอน ในสาขาวิชานิเทศศาสตร์ สื่อสารมวลชน และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการวิจัยต่อยอดรูปแบบการพัฒนานัก ข้าราชการพลเมืองเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใน การเพิ่มทักษะการสื่อสารในสื่อที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

3.2 ควรมีการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบ เพื่อต่อยอด การพัฒนาเยาวชนให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยต้องมีเวลา ในการวิจัยที่มากกว่า 1 ปี ทั้งนี้เพื่อประเมินทักษะของผู้เรียนได้ อย่างต่อเนื่อง

3.3 การกำหนดคุณสมบัติของกลุ่มเป้าหมาย ควรมีความชัดเจน และเหมาะสม เพราะหากว่าผู้เรียนไม่มีความ รู้ด้านสื่อ หรือไม่เคยมีทักษะใดๆเกี่ยวกับการใช้สื่อจะทำให้ผู้ เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ล่าช้า วิทยากรจะต้องใช้เวลาในการปูพื้น ฐานเรื่องสื่อและการผลิตสื่อ ด้วยเวลาที่นานเกินความจำเป็น

เอกสารอ้างอิง

- [1] กาญจนา แก้วเทพ. (2543). **สื่อเพื่อชุมชนการประมวลองค์ความรู้**. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- [2] กุหลาบ รัตนสังขธรรม,พิสมัย เสรีขจรกิจเจริญ และวิไล สติธัย
- [3] เสถียร.(2546). “**รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ภาพรวมจรรยาบรรณวิชาชีพในประเทศไทย**” รายงานวิจัย. บพวงมหาวิทยาลัย.
- [4] คมสันต์ หุตะแพทย์. (2535). **การสื่อสารเพื่องานพัฒนาชุมชน**. นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- [5] ทิศนา แคมมณี. (2545). **ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการ จัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [6] ระวีวรรณ ศรีศรีรามครัน. (2548). **หลักสูตรเพื่อพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์และชุมชน**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- [7] ปรีชาต สถาปัตตานนท์. (2549). **การสื่อสารแบบมีส่วนร่วม และการพัฒนาชุมชน : จากแนวคิดสู่การปฏิบัติการวิจัย ในสังคมไทย**. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.).

- [8] วลัยกษณิ์กมล กระจำงกมล. (2555). **บทบาทสื่อกับความขัดแย้งชายแดนใต้**. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- [9] ศุภศิลา ปุณณิตต์เจือวงศ์. (2555). **โทรทัศน์สีเขียว : บทบาทของสื่อมวลชนเพื่อโลกที่ยั่งยืน**. กรุงเทพฯ : เอกสารประกอบการประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเกริก.
- [10] Knowles, M.S. (1980). **The Modern Practice of Audit Education**. Chicago : Follet.
- [11] Kolb, D. A. (1984). **Experiential Learning : Experience as the Source of Learning and Development**. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- [12] Kolb, D.A. & Fry, R. (1975). **Toward an Applied of Experience Learning**. London : JohnWiley.
- [13] Carpenter, S. (2008). Source Diversity in U.S. Online Citizen **Journalism and Online Newspaper Articles**. Arizona :Arizona State University

